

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล Technological Leadership of School Administrators in the Digital Era

กัลยรัตน์ คณธา

โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการเรียนการสอน งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสามารถกำหนดนโยบาย ส่งเสริมทักษะดิจิทัลของบุคลากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม และการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีของครูและนักเรียน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังระบุถึงความท้าทายที่ผู้บริหารต้องเผชิญ เช่น ความไม่พร้อมของบุคลากร ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี และข้อจำกัดด้านงบประมาณ ซึ่งต้องอาศัยแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี, ผู้บริหารสถานศึกษา, การบริหารในยุคดิจิทัล

Abstract

This study analyzes the technology leadership of school administrators in the digital era, focusing on their roles in promoting the use of technology to enhance both management and teaching practices. The research employed a document and literature review methodology. Findings reveal that administrators with strong technology leadership are capable of formulating policies, supporting the development of digital skills among personnel, and fostering an organizational culture that encourages educational innovation. Key factors contributing to the success of technology leadership include external support, appropriate allocation of resources, and the development of technological competencies

among teachers and students. Additionally, the study highlights challenges faced by administrators, such as staff readiness, disparities in technology access, and budget constraints, all of which require effective management strategies. The results of this study can serve as a guideline for building knowledge and enhancing the capabilities of school administrators to sustainably integrate technology into educational management and instruction in the digital age.

Keywords: Technology Leadership, School Administrators, Digital Era Management

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกภาคส่วนของสังคม รวมถึงภาคการศึกษา ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญ (Selwyn, 2016) ในประเทศไทยมีการผลักดันนโยบายด้านเทคโนโลยีทางการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งเน้นให้ภาคการศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2563) การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจึงถือเป็นองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและแข่งขันในยุคที่เทคโนโลยีเป็นศูนย์กลางของการทำงาน (Schrum & Levin, 2013; สมชาย และคณะ, 2562) ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีจะสามารถกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการทำให้เกิดการพัฒนาในระดับองค์กรรวมทั้งสามารถส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

แม้จะมีความพยายามนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา แต่ยังคงมีอุปสรรคและข้อจำกัดหลายประการ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็น ความไม่พร้อมของบุคลากร การขาดแคลนงบประมาณ และนโยบายที่ล่าช้า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการศึกษาและแก้ไข (Herold, 2016) การศึกษาของ กิตติศักดิ์ และคณะ (2564) พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งในประเทศไทยยังประสบปัญหาการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษา และอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น การวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการบริหารที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทาง

เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และกระตุ้นให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีความพร้อมต่อการใช้งานเทคโนโลยีอย่างเต็มประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันทำให้แนวทางการบริหารโรงเรียนต้องปรับตัวตามไปด้วย เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการอำนวยความสะดวก แต่ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถกำหนดทิศทางทางการเรียนรู้ของนักเรียนและแนวทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (McLeod & Richardson, 2011) รายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ยังระบุว่าผู้นำสถานศึกษาที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะสามารถส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน และทำให้สถานศึกษามีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการใช้ระบบการเรียนรู้ แบบดิจิทัล การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน และการใช้ Big Data เพื่อวิเคราะห์และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาทางการศึกษา ผู้นำที่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล (Fullan, 2014) การศึกษานี้จึงมีความสำคัญเนื่องจากการค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี และแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถปรับตัวและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่จะสามารถบริหารจัดการองค์กรได้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้นได้อีกด้วย (Fullan, 2014) การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษายังช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีข้อมูลรองรับ มีการสื่อสารที่รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในทุกระดับขององค์กร

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสามารถพิจารณาได้จากแนวคิดทางทฤษฎีต่างๆ เช่น แนวคิดภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป (Transformational Leadership) ซึ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กรผ่านการใช้เทคโนโลยี (Bass, 1990) ผู้นำเชิงเทคโนโลยีต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา ตลอดจนสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังต้องสามารถนำพาคณะครูและบุคลากรให้เข้าใจถึงประโยชน์และแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาสามารถเพิ่ม

ประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีนัยสำคัญ (Mishra & Koehler, 2006) โดยเฉพาะเมื่อมีการผสมผสานแนวทางการเรียนรู้แบบดิจิทัลเข้ากับหลักการทางการศึกษา เช่น การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ การจัดการข้อมูลนักเรียนผ่านระบบดิจิทัล และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้ Big Data เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนและตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่แม่นยำยิ่งขึ้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาจะต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรทางเทคโนโลยี การต่อต้านจากบุคลากรที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยี รวมถึงความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียน (Herold, 2016) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีต้องสามารถรับมือกับปัญหาเหล่านี้ได้โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมีทักษะทางดิจิทัล จัดให้มีการอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนออกแบบนโยบายที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนอย่างทั่วถึง กรณีศึกษาจากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ได้แก่ ฟินแลนด์ ซึ่งมีการใช้ระบบ Personalized Learning ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง (Sahlberg, 2011) ในขณะที่สิงคโปร์มีการพัฒนาระบบ Smart Education ที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Koh, 2020) กรณีศึกษาทั้งสองนี้แสดงให้เห็นว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้อย่างไร ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กรและคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ผู้บริหารที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและแข่งขันในยุคดิจิทัลได้อย่างมั่นคง ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในระดับผู้บริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ระบบการศึกษามีความก้าวหน้าทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการนำเทคโนโลยีมาใช้

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการวางแผนควบคุม ดูแล และพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และแผนงานต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา (Anderson & Dexter, 2005) นอกจากนี้ ผู้บริหารยังทำหน้าที่ในการประสานงานกับบุคลากรนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้นำในการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเชิงโครงสร้างเท่านั้น แต่ยังต้องเป็นแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียนในการปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี การบริหารที่มีประสิทธิภาพต้องเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม

การตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุน และการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับการนำเทคโนโลยีมาใช้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการขับเคลื่อนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียน ผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และสร้างแผนการพัฒนาระยะยาวที่เน้นการใช้ทรัพยากรดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (McLeod & Richardson, 2011) ผู้บริหารควรมีความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา โดยต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับบริบทของโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรในทุกกระดับ ผู้บริหารต้องสนับสนุนการอบรมและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครูเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังต้องเน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน (U.S. Department of Education, 2017) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนทรัพยากรทางเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมเป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเติบโตในยุคดิจิทัลได้อย่างมีศักยภาพ การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบด้าน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (McLeod & Richardson, 2011) โดยการสร้างความร่วมมือ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะของบุคลากรในทุกกระดับ

การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล

การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลไม่ได้จำกัดเพียงแค่การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน แต่ยังรวมถึงการจัดการทรัพยากร การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดการกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี (Fullan, 2014) ผู้บริหารต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการบริหารงานภายในโรงเรียน และการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจที่แม่นยำมากขึ้น (Mishra & Koehler, 2006) นอกจากนี้ การส่งเสริมการเรียนรู้แบบปรับตามบุคคล (Personalized Learning) และการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ก็เป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา ความท้าทายและแนวทางในการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรทางเทคโนโลยี ความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียน และการขาดทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร (Herold, 2016) ดังนั้น ผู้บริหาร

จำเป็นต้องมีแนวทางในการจัดการกับความท้าทายเหล่านี้ โดยเน้นการสร้างแผนกลยุทธ์ที่ครอบคลุมและยืดหยุ่น แนวทางสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับครูและบุคลากร การพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี การสร้างนโยบายสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน และการเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาแนวคิดเชิงนวัตกรรมในการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล นวัตกรรมในการบริหารโรงเรียนเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมวัฒนธรรมนวัตกรรมในโรงเรียนสามารถเริ่มต้นได้จากการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างสำหรับแนวคิดใหม่ ๆ การสนับสนุนให้บุคลากรกล้าที่จะทดลองวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และการจัดการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (Anderson & Dexter, 2005) การสร้างระบบนิเวศทางนวัตกรรมในโรงเรียนไม่เพียงแต่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ แต่ยังเสริมสร้างทักษะสำคัญสำหรับอนาคต เช่น ความสามารถในการปรับตัว การคิดเชิงระบบ และการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ การบริหารจัดการข้อมูลแบบดิจิทัล (Data-Driven Decision Making) ยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างมีข้อมูลสนับสนุน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในยุคดิจิทัล การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบด้าน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (McLeod & Richardson, 2011) โดยการสร้างความร่วมมือ การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการพัฒนาทักษะของบุคลากรในทุกระดับ

สรุป

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนทุกภาคส่วนของสังคม การบริหารสถานศึกษาก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่เพียงแต่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงการบริหารทรัพยากร การพัฒนาทักษะของบุคลากร และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา การส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นอกจากนี้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดหาทรัพยากรทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารในการขับเคลื่อนการศึกษาในยุคดิจิทัล การบริหารโรงเรียนในยุค

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ดิจิทัลยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรทางเทคโนโลยี ความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียน และการขาดทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นและครอบคลุม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับบุคลากร การพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี และการสร้างนโยบายที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางที่ช่วยให้การบริหารจัดการโรงเรียนในยุคดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลไม่ใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน แต่ยังหมายถึงการปรับเปลี่ยนวิถีคิด วิธีการทำงาน และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัลได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์, อมรชัย, และคณะ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียนไทย. *วารสารนวัตกรรมการศึกษา*, 9(2), 112–130.
- สมชาย, กิตติศักดิ์, และคณะ. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษาไทย*, 7(1), 45–60.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2563). *การพัฒนาศึกษาไทยในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รายงานสถานการณ์การใช้เทคโนโลยีในการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Anderson, R. E., & Dexter, S. (2005). *School technology leadership: An empirical investigation of prevalence and effect*. *Educational Administration Quarterly*, 41(1), 49–82.
- Bass, B. M. (1990). *From transactional to transformational leadership: Learning to share the vision*. *Organizational Dynamics*.
- Fullan, M. (2014). *Leading in a culture of change*. John Wiley & Sons.
- Herold, B. (2016). *Technology in education: An overview*. *Education Week*.
- Koh, C. (2020). *Singapore's Smart Education Initiatives: Integrating Technology in Learning*. Springer.
- McLeod, S., & Richardson, J. W. (2011). *Leading Technology-Rich Schools: Award-Winning Models for Success*. Teachers College Press.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). *Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge*. *Teachers College Record*, 108(6), 1017–1054.
- Sahlberg, P. (2011). *Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* Teachers College Press.
- Schrum, L., & Levin, B. B. (2013). *Leading 21st Century Schools: Harnessing Technology for Engagement and Achievement*. Corwin Press.
- Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Bloomsbury Publishing.
- Spillane, J. P. (2005). *Distributed leadership*. *Educational Forum*, 69(2), 143–150.
- U.S. Department of Education. (2017). *Future Ready Schools: Building Technology Leadership for Student Success*. Government Printing Office.